

Vlaams
Parlement

vergadering **C242 – FIN11**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 18 juni 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over geheime rapporten van de Staatsveiligheid en de rol van de minister-president hierin

- 969 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verschillende behandeling tussen federale en Vlaamse parlementsleden met betrekking tot de meldingsplicht van de Staatsveiligheid aan de minister van Justitie

- 978 (2012-2013)

3

■

Voorzitter: de heer Bart Van Malderen, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over geheime rapporten van de Staatsveiligheid en de rol van de minister-president hierin
- 969 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verschillende behandeling tussen federale en Vlaamse parlementsleden met betrekking tot de meldingsplicht van de Staatsveiligheid aan de minister van Justitie
- 978 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, mijn vraag om uitleg dateert van 19 februari. Op verzoek van mevrouw Dillen – en met mijn goedkeuring – is ze al eens uitgesteld.

Een paar maanden geleden waren we getuige van een verwoede discussie in de media over de positie en de bevoegdheden van de Staatsveiligheid. Vorige week hebben we vanuit de Verenigde Staten een en ander vernomen over afluisterpraktijken.

Uit de discussie in januari en februari bleek dat ook u, minister-president, geheime rapporten van de Staatsveiligheid hebt ontvangen, zo getuigt toch alleszins de ‘Scientology-zaak’ van begin februari. Op zaterdag 2 februari verscheen in de krant De Morgen immers het geheime rapport 'Fenomeenanalyse van niet-staatsgestuurde inmengingsactiviteiten', dat in oktober 2012 zou zijn doorgestuurd naar premier Elio Di Rupo, de vicepremiers Didier Reynders, Johan Vande Lanotte en Joëlle Milquet, minister van Justitie Turtelboom en Vlaams minister-president Kris Peeters – u, dus. Ook het federaal parket, Buitenlandse Zaken en het paleis zouden een exemplaar hebben ontvangen. Wat het paleis daarmee te maken heeft, is mij helemaal onduidelijk. (*Opmerkingen*)

Het zou misschien interessanter zijn dat er ons een rapport wordt bezorgd van wat er daar allemaal aan de hand is.

Het was ons niet helemaal duidelijk waarom u die rapporten hebt ontvangen. Daarom wil ik u een paar informatieve vragen stellen.

Minister-president, klopt het dat u die rapporten krijgt? Hoe verloopt dat in de praktijk? Worden die afgeleverd door een zwart geblindeerd busje, in een kistje waarop ‘self-destruct in five seconds’ staat? Zulke rapporten bevatten gevoelige informatie en zijn waarschijnlijk interessante bedliteratuur voor u en uw naaste medewerkers. (*Opmerkingen. Gelach*)

Ik neem aan dat er op uw kabinet afspraken bestaan over de manier waarop er moet worden omgegaan met dergelijke informatie. Ik vermoed dat niet iedereen dat zomaar in handen mag krijgen. Wat is de modus operandi? Op welke manier gebeuren dergelijke zaken in de praktijk?

Volgens minister van Justitie Turtelboom zijn er twee lijsten van bestemmingen: 'need to know' en 'good to know'. Dat onderscheid is mij niet helemaal duidelijk. Onder welke categorie valt u en welke geheime rapporten van de Staatsveiligheid ontving u de voorbije jaren reeds?

Misschien kunt u ook zeggen waarover die rapporten gingen en wat de interessante punten waren? Wie werd er vernoemd – dat is al helemaal interessant – en over hoeveel van dergelijke rapporten spreken we bijvoorbeeld voor deze legislatuur?

Welk gevolg werd aan die rapporten gegeven? Met andere woorden: wat gebeurde er met die informatie? Welke vrijheid had u – en eventueel bij uitbreiding de regering – om met die informatie iets te doen?

U begrijpt onze terechte bezorgdheid vast wel. Als er inderdaad parlementsleden worden vernoemd, is het toch wat vreemd dat het aan de regering wordt overgemaakt. Zij hebben daar namelijk eigenlijk geen zaken mee. In het voorkomend geval dat het over ernstige feiten gaat – in de Scientology-zaak was dat niet het geval, wel integendeel – zou het eerder aan de bevoegde personen in het parlement moeten worden overgemaakt. Ik denk dat mevrouw Dillen verder zal doorgaan op dat onderwerp.

Zult u in de toekomst dergelijke rapporten blijven ontvangen of zijn er sinds die zaak andere afspraken gemaakt? Bent u hier zelf vragende partij voor? Dat lijkt mij misschien nog wel het meest interessante.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Uit de saga – dat kun je toch wel zeggen – rond de Staatsveiligheid, en vooral de vraag of politici en politieke partijen al dan niet gevolgd worden, blijkt een verschil te bestaan in behandeling tussen federale parlementsleden en leden van de deelstaatparlementen, in het bijzonder het Vlaams Parlement, waar mijn bezorgdheid over gaat.

In een omzendbrief van 25 mei 2009 stipuleerde toenmalig minister van Justitie Stefaan De Clerck dat de minister door de Staatsveiligheid op de hoogte moet worden gebracht zodra de naam – ik citeer – “van een actief federaal parlements lid” opduikt in een verslag. Blijkbaar diende deze maatregel om parlementsleden een vorm van bescherming te geven tegen eventuele willekeur van de Staatsveiligheid.

Minister-president, deze maatregel, waarvan wordt onderzocht of de Staatsveiligheid hem al dan niet correct heeft toegepast, is echter niet van toepassing op de leden van het Vlaams Parlement. Indien hun naam opduikt in een of ander verslag van de Staatsveiligheid, is de dienst tot nader orde niet verplicht de minister van Justitie hiervan op de hoogte te brengen. Leden van het Vlaams Parlement genieten die vorm van ‘bescherming’ dus niet.

Minister-president, ik denk dat we de vraag mogen stellen waarom dat zo is, waarom leden van het Vlaams Parlement geen recht hebben op deze minimale bescherming tegen de eventuele willekeur van de Staatsveiligheid.

Minister-president, bent u bereid om overleg te plegen met de Federale Regering en de minister van Justitie om zo een einde te maken aan wat ik toch discriminatie durf te noemen, zodat de Vlaamse volksvertegenwoordigers dezelfde bescherming krijgen als hun federale collega’s tegen eventuele onderzoeken vanwege de Staatsveiligheid? Zo ja, wanneer zult u dit doen en wanneer zult u deze kwestie agenderen op het Overlegcomité?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega’s, ik kan heel duidelijk antwoorden op de feitelijke vragen van de heer Diependaele. Het klopt dat ik het bewuste rapport van de Staatsveiligheid ontvangen heb. U vraagt hoe dit in zijn werk gaat. Mijnheer Diependaele, u hoeft zich daar niet zoveel bij voor te stellen. Dit rapport werd per drager op het kabinet bezorgd via een kabinetslid dat aangesteld is en de machtiging heeft om als ‘veiligheids officier’ op te treden. In overeenstemming met de veiligheidsreglementering kan hij het document in ontvangst nemen en moet hij het overmaken aan de minister-president. De regels met betrekking tot de toepassing van de veiligheidsreglementering werden op 4 december 2009 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Dat document hebt u mogelijk in uw bezit, en daar is niets geheims rond.

Het onderscheid tussen ‘need to know’ en ‘good to know’ is mij niet bekend. Er is trouwens niet in voorzien in de regelgeving. Artikel 8 van de wet van 11 december 1998 bepaalt dat

niemand toegang heeft tot geclassificeerde informatie tenzij hij houder is van een overeenstemmende veiligheidsmachtiging en voor zover de kennisname en de toegang noodzakelijk zijn voor de uitoefening van zijn of haar functie of beroep. ‘Need to know’ en ‘good to know’ zijn mij dus niet bekend.

Van dergelijke rapporten mocht ik er tijdens deze legislatuur maar één ontvangen. Ik mocht ook al vertrouwelijke informatie ontvangen – u vraagt daar ook naar – in het kader van de uitoefening van de bevoegdheid Wapenexport. De rapportering levert informatie aan die ik vertrouwelijk moet houden maar die mezelf en de regering in staat moet stellen in sommige gevallen gefundeerde beslissingen te nemen op basis van de informatie die mij bezorgd wordt.

Ik ga ervan uit blijvend geïnformeerd te worden door de Staatsveiligheid, zeker wat betreft de uitoefening van de bevoegdheid Wapenexport of in het kader van de bescherming van het economisch potentieel van Vlaanderen. De rapporten van de Staatsveiligheid zijn daar nuttig.

Wat de vragen van mevrouw Dillen betreft, zijn jullie uiteraard – daar ga ik van uit – op de hoogte van de brief die minister Turtelboom op 22 maart aan de parlementsvoorzitter in antwoord op zijn vraag heeft geschreven en waarin de nodige toelichting staat. Dit werd immers, als ik mij niet vergis, meegedeeld aan het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement. Het klopt dus dat de toenmalige minister van Justitie De Clerck in mei 2009 aan de Staatsveiligheid de instructie gaf de minister van Justitie onmiddellijk te informeren telkens als de naam van een parlements lid in een verslag van de Staatsveiligheid zou opduiken. En het klopt ook dat daarbij alleen sprake was van een “actief federaal parlements lid”.

Het blijkt echter zo te zijn dat in de praktijk, zoals bevestigd door minister Turtelboom in haar brief aan onze parlementsvoorzitter, het toepassingsgebied van de maatregel ruimer opgevat wordt. De administrateur-generaal van de Staatveiligheid heeft op 27 maart 2012 interne richtlijnen gegeven voor de toepassing van de bovenvermelde instructie, waarbij het toepassingsgebied ervan wordt uitgebreid tot “de actuele ministers, staatssecretarissen en volksvertegenwoordigers op federaal en deelstatelijk niveau”. De Staatsveiligheid zal dus in de praktijk ook telkens als de naam van een Vlaamse volksvertegenwoordiger of van een Vlaamse minister voorkomt in een verslag, de minister van Justitie daarvan in kennis stellen. Deze kennisgeving laat de minister van Justitie toe bijkomende specifieke instructies te geven aan de Staatsveiligheid en, zo nodig, toezicht uit te oefenen op het inlichtingenonderzoek. In de praktijk genieten de Vlaamse volksvertegenwoordigers dus van exact dezelfde bescherming als de federale parlementsleden.

In die omstandigheden, mevrouw Dillen, lijkt het mij, gelet op de brief van de minister van Justitie en gelet op het initiatief van het parlement om dit te bespreken op de conferentie van assembleevoorzitters, dat het niet nodig is, zoals u aan mij vraagt, om overleg te plegen met de federale minister van Justitie of om deze kwestie te agenderen op het Overlegcomité, zoals u suggereert. Tenzij de voorzitter van dit parlement zegt dat hij liever heeft dat ik dat doe, zodat hij zich daar als voorzitter niet verder mee moet bezighouden. Maar gezien de briefwisseling die hij zelf met de minister van Justitie heeft gevoerd en de antwoorden die de minister van Justitie daarop heeft gegeven, ga ik ervan uit dat het meer aangewezen is om dit verder te bespreken op de conferentie van de assembleevoorzitters. Ik heb geen enkele indicatie dat de voorzitter van dit parlement daar anders over denkt.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Dank u voor uw antwoord, het was inderdaad minder spannend dan we hadden gehoopt. (*Gelach*)

De brief van minister Turtelboom is inderdaad besproken op het Uitgebreid Bureau, en er zou een oplossing aan gegeven worden. De oproep is wel degelijk om daar in de verschillende parlementen zelf een procedure voor uit te werken. Verder heb ik geen opmerkingen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister-president, bedankt voor uw antwoord. Ik ben blij om te mogen vernemen dat er geen discriminatie bestaat wat de behandeling betreft door de Staatsveiligheid van leden van het federale parlement en leden van de deelstaatparlementen. Ik neem kennis van uw suggestie, minister-president, dat dit moet worden besproken op de conferentie van de assembleevoorzitters. We zullen onze voorzitter op een volgende vergadering van het Bureau vragen om daar de nodige initiatieven in te nemen. Minister-president, ik heb op dit ogenblik geen enkele indicatie dat de voorzitter dit niet wenst te doen en dat het misschien wenselijker zou zijn dat u initiatieven ter zake neemt. Stel dat ik die indicatie zou krijgen, dan zal ik u daar opnieuw over ondervragen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■